

ปัจจัยทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด จังหวัดเพชรบูรณ์

Predictors of intention to stop substance abuse users after receiving
addiction treatment in Phetchabun Province

กัมปนาท รูปขาว*

Kampanart Roopkhaw*

ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน

Narongsak Noosorn

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Faculty of Public Health, Naresuan University

*Corresponding author: kampanatr63@nu.ac.th

Received: February 17, 2023 Revised: April 1, 2023 Accepted: April 4, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพรรณนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจในการเลิกยาเสพติด และศึกษาปัจจัยร่วมทำนายความตั้งใจเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 128 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.951 และแบบสอบถามแต่ละส่วนมีค่าอยู่ระหว่าง 0.720 - 0.963 วิเคราะห์ข้อมูลโดย สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 84.40 และปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายความตั้งใจเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ สถานะสมรส(หย่า แยก หม้าย) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติด การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการเลิกยาเสพติด และเจตคติต่อการเลิกยาเสพติด โดยสามารถร่วมทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดได้ ร้อยละ 36.20 จากผลการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดที่มีการสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่อการเลิกยาเสพติดและสร้างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม พร้อมทั้งนำกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อผู้ที่เข้ารับการบำบัดเข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดรักษา

คำสำคัญ: ความตั้งใจ, ยาเสพติด, ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด

Abstract

This descriptive research aimed to study the level of intention to stop substance abuse and predictors of intention to stop using substances among users after receiving addiction treatment in Phetchabun province. The sample consisted of 128 people. The reliability value of the whole questionnaire was 0.951 and the reliability values of each part of the questionnaire were between 0.720 – 0.963. The data were analyzed by multiple linear regression. The results of the study showed that the majority of the sample (84.40%) had the level of intention to stop substance abuse at the highest level. Significant predictors of intention to stop substance abuse were marital status (divorced or separated or widowed), normative beliefs, perceived behavioral control, and attitudes toward behavior. These factors predict 36.20 % of the variation of intention to stop substance abuse among users. Knowledge gained from this study suggests that the related organizations should study and develop a treatment model for substance abuse users that promotes positive attitudes toward behavior and perceived behavioral control. Norm's participation should be included in the treatment process.

Keywords: intention, substance abuse, substance abuse user addicted treatment

บทนำ

สถานการณ์ยาเสพติดโลก จากรายงาน World Drug Report ของ United Nations Office on Drugs and Crime⁽¹⁾ พบว่า ในปี พ.ศ. 2560 มีผู้ใช้ยาเสพติดทั่วโลกประมาณ 271 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของประชากรโลก ยาเสพติดประเภทสารสังเคราะห์ในกลุ่มแอมเฟตามีน มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ที่มีการจับกุมมากที่สุด ได้แก่ ทวีปเอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดของประเทศไทยจากการประเมินสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนของกระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำรวจหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ จำนวน 82,127 แห่ง พบว่า ร้อยละ 30 ยังมีปัญหาเสพติด⁽²⁾

การใช้ยาเสพติดส่งผลกระทบต่อหลายด้านทั้งต่อสุขภาพร่างกายของผู้ใช้ยาเสพติดเอง ซึ่งทำให้เกิดอาการผิดปกติของอวัยวะหลายระบบ⁽³⁾ นอกจากนี้หากมีการใช้ยาเสพติดเป็นเวลานานยังมีโอกาสก่อให้เกิดความ

ผิดปกติทางสุขภาพจิตได้ด้วย โดยในปี พ.ศ.2565 พบผู้ป่วยยาเสพติดที่มีอาการทางจิตเสี่ยงก่อความรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น 2 เท่า⁽⁴⁾ ส่วนผลกระทบต่อครอบครัวและผู้คนรอบตัว ยาเสพติดเป็นสาเหตุอันดับ 2 ของการก่อความรุนแรงในครอบครัวรองจากสุรา ประเทศไทยมีการก่อความรุนแรงที่เกิดจากสิ่งกระตุ้นประเภทยาเสพติดคิดเป็นร้อยละ 23.45⁽⁵⁾

ด้านนโยบายเพื่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด ในปี พ.ศ.2559 มีการประชุมสมัชชาสหประชาชาติสมัยพิเศษว่าด้วยปัญหายาเสพติดโลก (UNGASS 2016) โดยมีการร้องขอให้ประเทศผู้เข้าร่วมประชุมดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยปรับเปลี่ยนกรอบความคิด จากเดิมคือการประกาศสงครามกับยาเสพติดมาเป็นการใช้มาตรการทางการสาธารณสุขในการแก้ไขปัญหายาเสพติด⁽⁶⁾ ซึ่งต่อมาประเทศไทยมีการประกาศพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ.2564 ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอจากการ

ประชุม UNGASS 2016 คือการใช้มาตรการทางการสาธารณสุขในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ยกตัวอย่างเช่น การเพิ่มโทษแก่กลุ่มผู้ค้ายาเสพติด และให้โอกาสผู้เสพเข้าถึงกระบวนการบำบัดที่มีมาตรฐานและมีความต่อเนื่องได้มากขึ้น พร้อมส่งเสริมการฟื้นฟูสภาพทางสังคมเพื่อให้ผู้เสพยาสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างปกติสุข⁽⁷⁾ แม้ว่าประเทศไทยมีนโยบายให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดแทนการลงโทษ แต่ยังมีผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีแนวโน้มลดลงถึงแม้จะมีนโยบายป้องกันและปราบปรามอย่างต่อเนื่องก็ตาม บวกกับในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดความยากลำบากในการบำบัดรักษา ส่งผลให้งบประมาณที่ใช้ในการบำบัดยาเสพติดสูงตามไปด้วยโดยในปีงบประมาณ พ.ศ.2564 กระทรวงสาธารณสุขใช้งบประมาณด้านบำบัดรักษายาเสพติดสูงถึงกว่าพันล้านบาท⁽²⁾

ทั้งนี้ปัญหาด้านยาเสพติดที่เกิดขึ้นในจังหวัดเพชรบูรณ์ก็เป็นไปตามทิศทางเดียวกับระดับประเทศ คือมีผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจังหวัดเพชรบูรณ์มีปริมาณผู้เข้ารับการบำบัดสูงสุดในเขตสุขภาพที่ 2 แม้จะมีอัตราผู้ป่วยยาเสพติดที่หยุดเสพยาต่อเนื่อง 3 เดือน หลังจำหน่ายจากการบำบัดรักษา ร้อยละ 60 แต่ขณะเดียวกันยังพบว่าผู้ป่วยรายเก่ากลับมาใช้ยาเสพติดซ้ำเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 35.42 ซึ่งถือว่าสูงกว่าสัดส่วนของผู้ป่วยรายเก่าในระดับประเทศที่ร้อยละ 33.71 จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้สูญเสียงบประมาณในการบำบัดและดูแลผู้ป่วยยาเสพติดกลุ่มนี้ไปนับล้านบาท⁽⁴⁾

จากการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องพบว่า การเลิกยาเสพติดไม่สำเร็จส่วนหนึ่งเกิดจากผู้ป่วยยาเสพติดขาดความตั้งใจในการเลิกยาเสพติด⁽⁸⁾ อันประกอบด้วยปัจจัยตามทฤษฎีได้แก่ เจตคติต่อการเลิกยาเสพติด การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถของตนเอง⁽⁹⁾

ซึ่งในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ยังขาดการศึกษาประเด็นข้างต้นในกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งนี้เพื่อใช้ความรู้ดังกล่าวในการวางแผนและกำหนดแนวทางนโยบายให้ผู้ป่วยยาเสพติดสามารถเลิกยาเสพติดได้ประสบความสำเร็จ อันจะมีผลดีต่อประเทศในการลดงบประมาณที่จะนำแก้ไขปัญหาดังกล่าวอีกทั้งยังเป็นการคืนทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสู่สังคมไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายความตั้งใจเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์

วัสดุและวิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) ประชากร คือ ผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลของรัฐในจังหวัดเพชรบูรณ์ เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย (1) เป็นผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในสถานพยาบาลของรัฐจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นครั้งสุดท้ายของโปรแกรม (2) มีอายุอยู่ระหว่าง 20 – 70 ปี (3) สามารถเขียน อ่านและสื่อสารภาษาไทยได้ (4) เข้ารับการบำบัดครบโปรแกรมและไม่มีการใช้สารเสพติดระหว่างการบำบัดรักษา และ (5) ไม่มีอาการทางจิตประสาท หรือมีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง

การคำนวณขนาดและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าเฉลี่ย⁽¹⁰⁾ จากการคำนวณได้จำนวนขนาด

กลุ่มตัวอย่าง 128 คน ทั้งนี้เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายจากกรณีกรอกข้อมูลไม่สมบูรณ์ หรือแบบสอบถามสูญหาย ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้ผู้ช่วยวิจัยจะตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามหลังกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จทุกฉบับ การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น คำนวณตามสัดส่วนประชากร จำแนกตามอำเภอ (Proportionate stratified random sampling) โดยใช้จำนวนผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในสถานพยาบาลของรัฐจังหวัดเพชรบูรณ์ปีงบประมาณ 2564 – 2565 จำนวน 1,638 คน โดยเทียบบัญชีใดรายศาสตร์ตามสัดส่วนของผู้ผ่านการบำบัดแต่ละอำเภอ จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลากกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วย การมีบุคคลรอบตัวที่มีการใช้สารเสพติด และประวัติการบำบัดรักษายาเสพติด

แบบสอบถามส่วนที่ 2 – 4 มีลักษณะของคำตอบเป็นมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ ซึ่งพัฒนาข้อคำถามจากการศึกษาของ จุฑารัตน์ อยู่สุขเจริญ⁽¹¹⁾ แบบสอบถามส่วนที่ 2 เจตคติต่อการเลิกยาเสพติด ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเลิกยาเสพติด ข้อคำถามจำนวน 11 ข้อ และการประเมินผลของการเลิกยาเสพติด ข้อคำถามจำนวน 11 ข้อ คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 11 ถึง 275 โดยมีการแปลคะแนนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ คะแนนเจตคติต่อการเลิกยาเสพติดอยู่ในระดับสูง (188–275 คะแนน), ระดับปานกลาง (100–187 คะแนน) และระดับต่ำ (11–99 คะแนน) แบบสอบถามส่วนที่ 3 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการ

เลิกยาเสพติดประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงต่อการเลิกยาเสพติด ข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการเลิกยาเสพติด ข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 5 ถึง 125 โดยมีการแปลคะแนนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ คะแนนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติดอยู่ในระดับสูง (86–125 คะแนน), ระดับปานกลาง (46–85 คะแนน) และระดับต่ำ (5–45 คะแนน) แบบสอบถามส่วนที่ 4 การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม การเลิกยาเสพติด ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมการเลิกยาเสพติด ข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ และการรับรู้อำนาจการควบคุมพฤติกรรมการเลิกยาเสพติด ข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ แปลผลแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 7 ถึง 175 โดยมีการแปลคะแนนเป็น 3 ระดับ ได้แก่ คะแนนการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม การเลิกยาเสพติดอยู่ในระดับสูง (7–63 คะแนน), ระดับปานกลาง (64–119 คะแนน) และระดับต่ำ (120–175 คะแนน)

แบบสอบถามส่วนที่ 5 แบบวัดความตั้งใจในการเลิกยาเสพติด ประกอบด้วยข้อคำถาม 8 ข้อ ลักษณะของคำตอบเป็นมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ ซึ่งพัฒนามาจากการศึกษาของ นันทิ์ชัตสันห์ สุกุลพงศ์⁽¹²⁾ โดยประเมินค่าจากผลรวมคะแนนแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดมีความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดต่ำ (8–19 คะแนน), ระดับปานกลาง (20–30 คะแนน) และระดับสูง (31–40 คะแนน)

การพัฒนาเครื่องมือมีการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านระเบียบวิจัย, ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบำบัดยาเสพติด และผู้ทรงคุณวุฒิด้านนโยบายการบำบัดยาเสพติด จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดมุ่งหมาย จากนั้นคำนวณค่าดัชนี

ความสอดคล้อง (IOC) โดยปรับปรุงคำถามที่มีค่า IOC < 0.50 ให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิไปทดสอบ (Try-out) กับผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดจากสถานพยาบาลของจังหวัดกำแพงเพชรที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 ราย และนำมาวิเคราะห์ได้ค่า Cronbach's Alpha Coefficient ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.951 และแบบสอบถามแต่ละส่วนมีค่าอยู่ระหว่าง 0.720 - 0.963

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาลแต่ละแห่งในจังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อมขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ของสำนักสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอเป็นผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดของโครงการ พร้อมอธิบายวิธีการเก็บข้อมูล วิธีการใช้แบบสอบถาม และมีการทดลองใช้แบบสอบถามก่อนการเก็บข้อมูลจริงผ่านระบบการประชุมออนไลน์ จากนั้นผู้วิจัยลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์โครงการแก่กลุ่มผู้รับการบำบัดที่มีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ เพื่อชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของโครงการ การเชิญเข้าร่วมโครงการเป็นไปโดยสมัครใจ พร้อมชี้แจงสิทธิระหว่างการวิจัยกลุ่มตัวอย่างสามารถขออนุญาตออกจากการศึกษาได้ตลอดเวลา โดยจะไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินคดี หากกลุ่มตัวอย่างตอบรับการวิจัย ผู้วิจัยจะแสดงความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยด้วยวาจา หลังจากนั้นทำการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างโดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเอง ในการเก็บข้อมูลพบผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์คัดเข้า 182 คน ในจำนวนนี้สมัครใจเข้าร่วมการศึกษา 160 คน จากนั้นทำการสุ่มด้วยวิธีการจับสลากเพื่อเก็บข้อมูล 128 คน ตามจำนวนที่กำหนด และเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยผู้ช่วยวิจัย พร้อมตรวจสอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งหลังจากได้

แบบสอบถามจำนวน 128 ฉบับ จากนั้นทำการกำหนดรหัสและลงบันทึกข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อีตา (Eta) กรณีตัวแปรต้นเป็นตัวแปรประเภทมาตรานามบัญญัติ (Nominal scale) หรือมาตราอันดับ (Ordinal scale) และใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) กรณีตัวแปรต้นเป็นตัวแปรประเภทมาตราอันดับ (Interval scale) หรือมาตราอัตราส่วน (Ratio scale) จากนั้นนำแปรต้นที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) โดยผู้วิจัยได้ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง ค่าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนในการทำนายของตัวแปรทุกตัวมีค่าคงที่ ค่าคลาดเคลื่อนมีการแจกแจงแบบปกติโดยพิจารณาจากกราฟ ค่าความคลาดเคลื่อนมีความเป็นอิสระต่อกัน โดยพิจารณาจากค่า Dubin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.693 (อยู่ระหว่าง 1.5 - 2.5) และตัวแปรอิสระด้วยกันไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่าไม่มีค่าสหสัมพันธ์กันเองมากเกินไป ($r < 0.7$) และค่า Tolerance มีค่าระหว่าง 0.20 - 0.977 (ไม่เกิน 1) เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เอกสารรับรองหมายเลข COA No. 147/2022 IRB No. P3-0015/2565 และผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน ระยะเวลาของการ

วิจัย พร้อมทั้งสิทธิ์ในการปฏิเสธการเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้โดยไม่มีผลต่อคดีหรือผลการบำบัดรักษา ก่อนเริ่มเก็บข้อมูลผู้วิจัยต้องได้รับการยินยอมด้วยวาจาจากกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่เก็บจากกลุ่มตัวอย่างจะเป็นถูกเก็บเป็นความลับ (ผู้วิจัยจะเก็บในลิ้นชักที่มีกุญแจล็อก พร้อมเก็บในคอมพิวเตอร์ที่ต้องเข้ารหัส และข้อมูลจะถูกทำลายข้อมูลภายใน 3 ปี โดยเผาทำลายเอกสารที่ใช้ในการเก็บข้อมูล พร้อมลบข้อมูลที่อาจระบุตัวตนของอาสาสมัครซึ่งจัดเก็บในคอมพิวเตอร์) และการนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ จะนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น

ผลการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล

การศึกษาในครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 128 คน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 92.30 ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.10 โดยมีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 31.57 ปี อายุสูงสุด 68 ปี และอายุต่ำสุด 20 ปี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47.70 มีอาชีพรับจ้างรายวัน/ผู้ใช้แรงงาน รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 26.90 กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 90.70 โดยมีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ 5,179 บาท ราย

ได้สูงสุด 30,000 บาท และรายได้ต่ำสุด 0 บาท ซึ่งส่วนใหญ่มีสถานะสมรส คิดเป็นร้อยละ 62.30 ส่วนใหญ่เข้าบำบัดครั้งนี้เป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 73.10 ทั้งนี้ระบุว่าไม่เคยใช้สารเสพติดประเภทยาบ้ามาก่อน คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาคือ ยาเสพติดประเภทบุหรืคิดเป็นร้อยละ 17.50 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอาศัยอยู่กับมารดา คิดเป็นร้อยละ 25.7 รองลงมาอาศัยอยู่กับบิดา ร้อยละ 21.4 โดยกลุ่มตัวอย่างตอบว่าไม่มีบุคคลรอบตัวที่ใช้สารเสพติด ร้อยละ 58.40 ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีการตอบว่ามีบุคคลรอบตัวที่ใช้สารเสพติด ส่วนใหญ่ตอบว่าเป็นกลุ่มเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 21.2

ระดับความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์

กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 84.40 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง ร้อยละ 14.80 และน้อยที่สุด คือ ระดับต่ำ ร้อยละ 0.80 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดเฉลี่ย 35.23 (S.D.= 4.71) คะแนนจากคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยคะแนนของกลุ่มตัวอย่างต่ำที่สุด คือ 17 คะแนน และสูงสุดคือ 40 คะแนน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามระดับของความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของกลุ่มตัวอย่างผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด (n = 128)

ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของ ผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดสูง (31-40 คะแนน)	108	84.40
ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดปานกลาง (20-30 คะแนน)	19	14.80
ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดต่ำ (8-19 คะแนน)	1	0.80
Mean = 35.23 คะแนน, S.D.= 4.71, Min = 17 คะแนน, Max = 40 คะแนน		

ปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายความตั้งใจเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัด ยาเสพติดด้วยสถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน พบว่า อายุ, เจตคติต่อการเลิกยาเสพติด, การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการ

เลิกยาเสพติด และ การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการเลิกยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด ส่วนรายได้เฉลี่ย ไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ รายได้เฉลี่ย ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม กับความตั้งใจ (n = 128)

ตัวแปร	ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด	
	r	p-value
อายุ	-.179*	.045
รายได้เฉลี่ย	.011	.902
เจตคติต่อการเลิกยาเสพติด	.375**	< .001
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติด	.337**	< .001
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการเลิกยาเสพติด	.302**	< .001

* p-value < .05 ** p-value < .001

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัด ยาเสพติดด้วยสถิติสหสัมพันธ์อันดับสอง ประกอบด้วย สถานะสมรส ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความ

ตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด ประกอบด้วย เพศ, อาชีพประจำ, การมีครอบครัวใช้สารเสพติด, การใช้สารเสพติดมากกว่า 1 ชนิด และการเคยเข้ารับการบำบัดยาเสพติด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเพศ อาชีพประจำ สถานะสมรส การมีครอบครัวใช้สารเสพติด การใช้สารเสพติดมากกว่า 1 ชนิด และการเคยเข้ารับการบำบัดยาเสพติดโดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อีตาร์ กับความตั้งใจ ($n = 128$)

ตัวแปร	ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด	
	Eta	p-value
เพศ	.045	.613
อาชีพประจำ	.153	.822
สถานะสมรส	.217*	.049
การมีครอบครัวใช้สารเสพติด	.013	.888
การใช้สารเสพติดมากกว่า 1 ชนิด	.017	.845
การเคยเข้ารับการบำบัดยาเสพติด	.112	.209

p-value < .05

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยร่วมทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติด โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter multiple regression analysis) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่.05 ปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายความตั้งใจเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์ได้แก่สถานะสมรส

หย่า/แยก/หม้าย การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติด การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม การเลิกยาเสพติด และเจตคติต่อการเลิกยาเสพติด โดยสามารถร่วมทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดได้ร้อยละ 36.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value < .001) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจต่อปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเจตคติ ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ปัจจัยด้านการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม ($n = 128$)

ตัวแปรทำนาย	b	Beta	t	p
เจตคติต่อการเลิกยาเสพติด	.031	.270	2.848	.005
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติด	.043	.228	2.565	.012
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมในการเลิกยาเสพติด	.033	.192	2.195	.030
หย่า/แยก/หม้าย(กลุ่มแต่งงานเป็นกลุ่มอ้างอิง)	-5.383	-.264	-3.071	.003
Constant (a) = 27.83 R square = 0.362 Adjusted R square = 0.260 F = 3.544 p-value < 0.001				

อภิปราย

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์ ความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ผ่านการบำบัดอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 84.40 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ร่วมกับบิดา มารดา รองลงมาคือรัก หรือสามี หรือภรรยา ทำให้ผู้เข้ารับการบำบัดได้การสนับสนุนทางด้านการเงิน และมีความตั้งใจอยากจะเลิกยาเสพติดเพื่อกลุ่มบุคคลดังกล่าว อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 90 มีอาชีพประจำที่ก่อรายได้ หรือยังเป็นนักเรียนที่ได้รับค่าใช้จายจากผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศพร ชูศักดิ์ และคณะ⁽¹³⁾ ที่พบว่าผู้ผ่านค่ายบำบัดยาเสพติดส่วนใหญ่มีความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 66.00

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายความตั้งใจเลิกยาเสพติดของผู้ที่ผ่านการบำบัดยาเสพติด จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่าสถานะสมรสหย่า/แยก/หม้าย การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติด การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมเลิกยาเสพติด และเจตคติต่อการเลิกยาเสพติด สามารถรวมทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดได้ ร้อยละ 36.20

สถานะสมรสหย่า/แยก/หม้าย จากผลการศึกษา มีผลทางลบต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ซึ่งจากผลการศึกษาใกล้เคียงกับการศึกษาของ Liu et al.⁽¹⁴⁾ ที่พบว่าแรงสนับสนุนทางสังคมส่งผลต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของชาวจีน นอกจากนี้ในการศึกษาประสิทธิผลของการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดตามรูปแบบจิตสังคมบำบัดแบบประยุกต์ โรงพยาบาลทุ่งสง พบว่า สถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบำบัด โดยกลุ่มที่มีสถานภาพแต่งงานแล้วและโสดมีประสิทธิผลการบำบัดใกล้เคียงกัน แต่

กลุ่มที่มีสถานะสมรสหม้าย/หย่า/แยก มีประสิทธิผลการบำบัดต่ำที่สุด⁽¹⁵⁾ ในขณะที่มีความแตกต่างกับผลการศึกษาของ อัครวัฒน์ เพียวพวงควัด⁽¹⁶⁾ ที่มีผลการศึกษาพบว่าสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์ต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษา ยาเสพติด จากผลอาจอธิบายได้ว่า ผู้เข้ารับการบำบัดที่มีสถานะสมรสหย่า/แยก/หม้ายสูญเสียแรงใจและแรงสนับสนุนที่ควรจะได้รับจากคู่รักหรือคู่สมรส รวมถึงต้องแบกรับปัญหาที่มีในชีวิตจนอาจเกิดความเครียด ซึ่งนำไปสู่การขาดความตั้งใจในการเลิกยาเสพติด

เจตคติต่อการเลิกยาเสพติด ตามผลการศึกษา มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติด ซึ่งตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ของ Ajzen⁽⁹⁾ กล่าวว่า ถ้าบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมใดแล้วจะได้รับผลทางบวกก็จะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้นและเมื่อมีทัศนคติทางบวกก็จะเกิดเจตนาหรือตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น โดยสอดคล้องกับการศึกษาของ นรากร สารีแลห์⁽¹⁷⁾ ที่พบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมส่งผลต่อความตั้งใจในการเลิกสารเสพติด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าการหยุดใช้ยาเสพติดทำให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดีขึ้น ลดรายจ่าย และได้รับการยอมรับจากสังคม และสอดคล้องกับ Booth, Stewart, Curran, Cheney, and Borders⁽¹⁸⁾ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมเลิกยาเสพติดในด้านการรับรู้ประสิทธิภาพของการบำบัดรักษา และประสบการณ์ด้านลบต่อโคเคนมีอิทธิพลต่อการเลิกยาเสพติด แต่ทั้งนี้มีความแตกต่างกับการศึกษาของนุชนาถ แก้วมาตริจินห์จุฑา ชัยเสนาดาลาสพิทามญชุ์ ปุณเณทก ภาคินี เดชชัยยศ และศรวิษฐ์ บุญประชุม⁽¹⁹⁾ และการศึกษาของ จูติมา จันทรช่วงโชติ บัญญัติ ยงยวน วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และพัชรินทร์ เสรี⁽²⁰⁾ ที่มีผลการศึกษาว่าเจตคติต่อพฤติกรรมไม่ได้มีผลต่อการเลิกยาเสพติด โดยได้อธิบายว่าเด็กและวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความ

อยากรู้ อยากลอง มักขาดความยับยั้งชั่งใจได้ง่าย และมักมีแนวโน้มพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแบบของกลุ่มบุคคลรอบข้างหรือตามสถานการณ์นั้นมากกว่าการมีแนวโน้มพฤติกรรมตามแบบแผนความคิดทัศนคติของตน ทั้งนี้จึงอาจสรุปได้ว่าผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดเชื่อว่าการเลิกยาเสพติดส่งผลดีทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต รวมถึงการเลิกยาเสพติดไม่ได้ส่งผลต่อความสัมพันธ์ หรือการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง แต่ปัจจัยด้านเจตคติอาจไม่ได้ส่งผลต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของกลุ่มเยาวชนหรือวัยรุ่น

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเลิกยาเสพติด มีอิทธิพลทางบวกต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด จากผลการศึกษาอาจอธิบายได้ว่า สภาพแวดล้อมทางครอบครัวและบุคคลรอบข้างมีผลอย่างมากต่อการได้รับการบำบัดยาเสพติด และความตั้งใจที่จะเลิกใช้สารเสพติด ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการที่วัฒนธรรมปลูกฝังการเคารพเชื่อฟังบิดามารดา อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังเป็นกลุ่มเยาวชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 20-24 ปี และอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา กลุ่มตัวอย่างจึงประเมินว่าบิดามารดาเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อตนเองมากที่สุดและเป็นไปได้สูงที่มีแรงจูงใจที่จะทำตามสิ่งที่บิดามารดาต้องการ ส่วนกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ให้การบำบัด กลุ่มเพื่อน รุ่นพี่รุ่นน้อง และครูอาจารย์ ก็เป็นสภาพแวดล้อมที่กลุ่มตัวอย่างประเมินว่ามีความสำคัญต่อพวกเขาเช่นกัน แต่มีความสำคัญรองลงมา ทั้งนี้ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ของ Ajzen⁽⁹⁾ กล่าวว่า หากบุคคลที่มีความสำคัญสำหรับกลุ่มตัวอย่างต้องการหรือไม่ต้องการให้พวกเขาทำพฤติกรรมนั้น ๆ กลุ่มตัวอย่างก็จะมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามและทำตาม หากกลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อต่อกลุ่มอ้างอิง และมีแรงจูงใจมากพอ จากผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ Liu et al.⁽¹⁴⁾ ที่พบว่า การให้การสนับสนุนเพื่อเลิกยาเสพติดจากเพื่อนหรือบุคคลที่อยู่ในสถานภาพเดียวกันมีอิทธิพลต่อการเลิกยา

เสพติดสูงที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของ นรากร สารีแท้⁽¹⁷⁾ และการศึกษาของ อัครวัฒน์เพ็ญพวงควัต⁽¹⁶⁾ ที่พบว่า การได้รับการยอมรับจากครอบครัว และการได้รับการยอมรับจากชุมชนทำให้ผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดมีความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดมากขึ้น

การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม การเลิกยาเสพติด มีอิทธิพลบวกต่อความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ที่ได้รับการบำบัดยาเสพติด สื่อได้ว่าผู้ที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในโรงพยาบาลของรัฐหลังผ่านการบำบัดแล้วรับรู้ว่าจะตนเองมีความสามารถที่จะควบคุมพฤติกรรมให้เลิกเสพยาเสพติดได้ โดยรับรู้ว่าจะตนเองมีความสามารถที่จะปฏิเสธการใช้ยาเสพติดได้แม้อยู่ในสถานการณ์เสี่ยงหรือถูกบุคคลรอบข้างชักชวน รวมถึงรับรู้ว่าจะสามารถทำงานหรือจัดการความเครียดได้โดยไม่ต้องใช้ยาเสพติดช่วย ทั้งนี้ตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน ของ Ajzen⁽⁹⁾ กล่าวว่า หากบุคคลมีความเชื่อว่าเขามีทรัพยากร มีโอกาสมากและมีอุปสรรคน้อยเพียงใด เขาก็จะรับรู้ว่าเขาสามารถควบคุมพฤติกรรมนั้นได้มากเพียงนั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นรากร สารีแท้⁽¹⁷⁾ จิตติมา จันทรช่วงโชติ บุญญิต ยงยวน วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และพัชรินทร์ เสรี⁽²⁰⁾ และ Zemore และ Ajzen⁽²¹⁾ ที่พบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม สามารถทำนายความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม และความตั้งใจของผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัจจัยทำนายความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดของผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอดังต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดที่มีการสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่อการเลิกยาเสพติดและสร้างการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม พร้อมทั้งนำกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อผู้ที่เข้ารับการบำบัดเข้ามามีส่วนร่วมในการ

บำบัดรักษา และประเมินผลการบำบัดรักษาด้วย พร้อมมีการศึกษาวิจัยผลของรูปแบบและมีการพัฒนาต่อเนื่อง ควรมีการศึกษาอิทธิพลของความตั้งใจในการเลิกยาเสพติดและปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องต่อการคงอยู่ในระบบบำบัดรักษา และการเกิดอาการทางจิตของผู้ป่วยยาเสพติด

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำแนวทางที่เป็นประโยชน์ ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง วงศ์วัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ เพ็ชรภูมิ และนายเทอดศักดิ์ เนียมเปีย ที่กรุณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหาเครื่องมือวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้รับผิดชอบด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติดของสถานพยาบาลในจังหวัดเพชรบูรณ์ทุก แห่ง ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลและเป็นพื้นที่ สำหรับศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. United Nations Office on Drugs and Crime. World Drug Report 2020 [internet]. Vienna: United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC); 2021 [cited 2021 March 23]. Available from: <https://wdr.unodc.org/wdr2020/en/index2020.html>
2. Office of the Narcotics Control Board. Report on the prevention and solution of drug problems for the fiscal year 2019. Bangkok: Office of the Narcotics Control Board; 2020. (in Thai)
3. Chusuntia W, Pinijsunthorn S. The effects of drug use among patients treated at Thanya Raksa Hospital, Udon Thani: a case study. Journal of Community Health Development Khon Kaen University 2017, 5(3): 528-9. (in Thai)
4. Office of the Secretariat of the Drug Addicts Treatment and Rehabilitation Committee. Report on the treatment and rehabilitation of drug addicts [internet]. Bangkok: Drug addiction treatment and rehabilitation information system of the country; [publisher unknown]; [date unknown] [cited 2021 March 30]. Available from: <https://antidrugnew.moph.go.th/Form/FrmDownloadData/> (in Thai)
5. Department of Women's Affairs and Family Institutions. Report on the situation of domestic violence for the year 2019. Bangkok: Department of Women's Affairs and Family Institutions; 2020. (in Thai)
6. Intrasuwan P. The Effectiveness of the Implementation of the UN Special Assembly Resolution on the World Drug Problem 2016 (2016) in Thailand. Journal of the Ombudsman 2021; 14(2): 69-111. (in Thai)
7. Office of the Narcotics Control Board. Drug Code 2021. Bangkok: Office of the Narcotics Control Board; 2021. (in Thai)
8. Chantarach N. Consultation results of behavioral behavior groups. Intelligence on substance abusers' willingness to quit. J Med Health Sci 2018; 25(1): 38-49. (in Thai)

9. Ajzen, I. The Theory of Planned Behavior. *Organizational Behavior & Human Decision Processes* 1991; 50(2): 179–211.
10. Wayne W., D. Biostatistics: A foundation of analysis in the health sciences. 6th ed. John Wiley & Sons, Inc; 1995.
11. Yoosukcharoen J. Factors predicting intention to quit smoking among patients with chronic non-communicable diseases [Master of Public Health]. Bangkok: Thammasat university; 2017. (in Thai)
12. Sakulpong N. The development of the intention to quit drug use among female drug addicts. *Journal of Nursing and Health Care* 2015; 33(3): 144–51. (in Thai)
13. Chusak T, Suttasilp M, Sasang N. Factors predicting intention to quit using drugs of people who passed drug treatment camps in Nakhon Sawan Province. *Sukhothai Thammathirat Open Journal* 2017; 30(1): 88–100. (in Thai)
14. Liu L, Wang H, Wing H, Cao L. Chinese Drug Users' Abstinence Intentions: The Role of Perceived Social Support. *Journal of Drug Issues* 2018; 48(4): 519–35.
15. Supawong A. The effectiveness of treatment for drug-addicted patients according to an applied psychosocial therapy model. *Thung Song Hospital Songkhla Nakarin Journal of Nursing* 2016; 36(special): 160–70. (in Thai)
16. Purephongphakawat A. Factors predicting family and community social support and methamphetamine addiction cessation at Nong Ki Hospital, Buriram Province. *Journal of Health Center* 9 2020; 11(33): 22–34. (in Thai)
17. Sareelae N. Factors affecting intention to stop substance abuse among users addicted treatment at Thanyarak Udonthani Hospital. *NHEJ* [Internet]. 2018 Dec. 31 [cited 2023 Mar 31]; 1(3): 35–42. Available from: <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/NHEJ/article/view/165495>. (in Thai)
18. Booth BM, Stewart KE, Curran GM, Cheney AM, Borders TF. Beliefs and attitudes regarding drug treatment: application of the theory of planned behavior in African-American cocaine users. *Addict Behav.* 2014 Oct; 39(10): 1441–6. doi: 10.1016/j.addbeh.2014.05.012. Epub 2014 May 28. PMID: 24930051; PMCID: PMC4123798.
19. Kaewmat N, Chaisena J, Punnotok P, Dejchaiyot P, Boonprachum S. Factors Affecting Substance Abuse Intentions among Substance Abuse Youths. *J Hlth Sci Res* [Internet]. 2017 Jun. 30 [cited 2023 Mar. 31]; 11(1): 133–40. Available from: <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/JHR/article/view/91417> (in Thai)
20. Chanchuangchot T. Psychosocial Factors Affecting Children and Youth's Willingness to Quit Drugs. *Journal of Academic Resources Prince of Songkla University.* 2020; 30(1): 200–10. (in Thai)
21. Zemore SE, Ajzen I. Predicting substance abuse treatment completion using a new scale based on the theory of planned behavior. *J Subst Abuse Treat.* 2014 Feb; 46(2): 174–82. doi: 10.1016/j.jsat.2013.06.011. Epub 2013 Aug 15. PMID: 23953167; PMCID: PMC3840042.